

Universitätsbibliothek Paderborn

**Commentaria Vetustissima & profundissima Super
Canticvm Canticorvm Salomonis Qvod Hebraice Dicitvr
Sirhasirim**

Wolbero <de Sancto Pantaleone>

Coloniae Agrippinae, 1630

Versvs IV. Dilectus meus misit manum suam per foramen, & venter meus
intremuit ad tactum eius.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10027

Benè ergo Sponsus Sponsam,
quam ad officium prædicationis
fuscat, *sororem, amicam, columbam,*
& immaculatam vocat, vt ei insinuet
in omnibus suis officijs & actibus
quām quadrata mente consistere
debeat. Sed illa pulsanti respon-
det, & ab illo deliberato intimæ
quietis otio surgere detrectat, di-
cens, *expoliaui me tunica mea &c.*

VERSUS III.

*Expoliaui me tunica mea, quomo-
do induar illas? laui pedes meos, quomodo
inquinabo illos.*

IMpedimenta inquit sæculi, &
curas actualis vitæ, quibus hacte-
nus implicita eram, ab animo meo
reieci, vt in diuinâ contemplatione
liberius vacare possim, quomodo
nunc iterum per officium prædica-
tionis à quiete ista me surgere, &
actualis vitæ studijs deseruire hor-
taris? *Laui pedes meos*, hoc est negli-
gentias operum meorum, quas ex
cogitationum & rerum mundana-
rum puluere contraxi, aqua com-
punctionis ex diuina charitate sur-
gentis perlui, quomodo iterum eas
contraham ex illuione strepitus
terreni? Nam valde est difficile in-
ter sæculi huius homines conuersari,
& nulla humanæ fragilitatis con-
tagione maculari. Facile quippe
materia exterius corporeis sensibus
adhibita, interius animæ pulchritu-
dinem inficit.

*Lotio pedū
Sponsæ quid
figuret.*

Sed dum ista mecum reuelue-
rem, & à proposito meo decedere
non tutum arbitrarer, dicam ô fi-
liæ Ierusalem, quid dilectus meus
fecerit.

VERSUS IV.

*Dilectus meus misit manum suam
per foramen, & venter meus intremuit
ad tactum eius.*

Quid enim est manus eius, quid fo-
ramen, quid venter eius? Profe-
Per manum
dilecti in-
cto manum dilecti debetis intellige-
re virtutem omnipotentiae & occul-
tæ inspirationis illius. Cum verò
mens hominis curis & voluptati-
bus sæculi dedita, nihil de Deo, nihil
de salute animæ cogitat, quasi mu-
ro quodam & maceriat peruersitatis
circumclusa & obsita, nullum iam
habet aditum vel foramen, per quod
diuinæ gratiæ lumen dignetur in-
trare.

Sed quia nonnunquam tales di-
uina virtus aspirando præuenit, vt
de peccatis suis compugantur, qua-
si rupta prædamnata mentis mace-
ria, foramen & quædam scissura
aperitur, vnde effluant compun-
ctionis lachrymæ, ex pœnitentis &
quasi scissi cordis dolore excitatae.
De quali scissura monet Propheta,
scindite, inquit, *corda vestra;* & non ve-
stimenta vestra.

Cūq; duo sint genera compunctionis, Compun-
Aa 2 tioniis duo
sunt genera.

nis, quia mens ad Deum conuerfa prius timore, post amore compungitur, quando aliquis pertimescens gehennæ supplicia, abdicatis mundi desiderijs, peccata quæ fecerat plangit quasi foramen & scissuram in corde eius diuina gratia fecit. Procesu vero bonæ conuersationis, postquam securitatem aliquam ex diuinâ misericordia conceperit, tanto in Deum amore ardescit, ut qui prius flebat ne duceretur ad supplicium, postmodum amarissime flere incipiat, quia differtur à regno.

Tunc ergo per foramen, quod dolor fecit cordis pœnitentis, piissimus Dominus mittit manum gratiæ & misericordiæ lenientis, tamque suauissimo tactu mentem reficit, ut tota in Dei amore succensa nihil terrenum quærat & concupiscat, ipsa etiam visibilia omnia parui pendat, solaq; cœlestia & æterna roto animo adipisci contendat.

Ad cuius tactus suavitatem venter contremiscit, quia mens contemplatiæ vitæ dulcedinem hauriens, virtute aspirantis gratiæ commouetur, vt intelligat dilectionem Dei sine dilectione proximi esse nō posse, sed hanc esse plenitudinem perfectæ dilectionis vt qui diligit Deum propter se, proximum quoque diligat propter Deum. Hoc ergo modo ô filiæ Ierusalem, dilectus meus misit manum, hoc est auxilium virtutis & gratiæ suæ per foramen.

Quid per ventrem intelligatur, qui dicitur intremuisse ad tactum sponsi, poterat manu sine fo-
ramen. Etiamque manu per fo-
ramen.

compuncti mei cordis insinuans & admonens, ut quia ego ei in corde meo amori eius inhaerendo aditum fecerim, non dubitem etiam in proximorum cordibus ei per prædicationis officium ingressum parare, quandoquidem ipse semper præsto sit per auxiliatricem, gratiam, & mihi quid, vel qualiter docet prærogare, & audientibus mentium aures aperire soleat.

Vnde & hanc eandem sententię *Alia expositiō missio-* quam ad memetipsum retuli, non *nis manus* absurdè ad auditores quoq; meos *dilecti per* referre possum, ut dicatur *dilectus manum suam per formam mittere*, *venter in-* quoties ad aures Auditorum exte- *huius tactū* riores per vocem prædicationis so- *tremiscit*. *nando ad aures interiores manum auxiliatricis gratiæ immittendo in-* greditur. *Ad eius tactum venter meus intremiscebit*, quia infirmiores quiq; mei, quæ prius præ imbecillitate ingenij non intelligebant, intelligunt, & cum diuini iudicij terrorem audientes contremiscunt, ad boni quoq; operis fructum morieri discunt.

VERSUS V.

Surrexi igitur ut aperirem dilectio-
meo: Manus meæ stillauerunt myrram,
& digitæ mei pleni myrra probatis-
sima.

Qvia enim suum mihi promisit
auxiliū, quo laboris mei cōse-
que-